

Gods wet in het christenleven

Zondag 10 juli 2022, 19.00 uur | HC zondag 44, vr. & antw. 114 en 115

Zingen: Ps. 119:1,3 | Ps. 51:1,3 | Ps. 119:83,84 | Berijming HC (zie handout pag. 4) | Gz. 229:1,2,4 | Ps. 17:3,8

Schriftlezingen: Romeinen 7:7-26 | 2 Korinthe 5:19-21

Klassieke versie

Vraag 114: Maar kunnen degenen die tot God bekeerd zijn, deze geboden volkomen houden?

Antwoord: Nee, ook de allerheiligsten hebben, zolang zij in dit leven zijn, slechts een klein begin van deze gehoorzaamheid, maar wel zo dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar enkele, maar naar alle geboden van God beginnen te leven.

Vraag 115: Waarom laat God ons de Tien Geboden dan zo streng prediken, wanneer toch niemand zich er in dit leven aan kan houden?

Antwoord: Allereerst, opdat wij ons leven lang onze zondige aard hoe langer hoe meer leren kennen en des te meer verlangen naar de vergeving van zonden en de gerechtigheid in Christus zoeken. Vervolgens, opdat wij ons zonder ophouden beijveren en God om de genade van de Heilige Geest bidden, dat wij hoe langer hoe meer naar het beeld van God vernieuwd worden, tot wij na dit leven de volkomenheid bereiken die ons in het vooruitzicht is gesteld.

Eenvoudige versie (dr. W. Verboom)

Vraag 114: Maar kunnen degenen die tot God bekeerd zijn deze geboden volkomen houden?

Antwoord: Nee; al leven we zo heilig mogelijk, dan staan we nog maar aan het begin van een gehoorzaam leven. Toch verlangen we er wel intens naar om in overeenstemming met al Gods geboden te leven.

Vraag 115: Waarom laat God de Tien Geboden zo scherp prediken, als we ze toch niet kunnen houden?

Antwoord: Ten eerste om ons daardoor onze zondige aard steeds beter te doen kennen. Dan verlangen we des te meer naar de vergeving in Christus. Ten tweede spoort God ons daardoor aan om te bidden om de Heilige Geest, Die ons steeds meer vernieuwt naar zijn beeld. Na dit leven zullen we volmaakt zijn.

Samenvatting van de preek

Aan de Nederlandse wet kan elke burger zich in principe houden. Echter, voor Gods wet geldt dat niet, omdat die veel *dieper* gaat: over het hart. Uiterlijke gehoorzaamheid is niet genoeg, het gaat om de gesteldheid van het hart. Vandaar dat Jezus de geboden samenvat met het dubbele liefdesgebod: tot God bovenal, en tot je naaste als jezelf.

Dan komt de vraag op waarom de wet dan toch gepreekt moet worden, als niemand in staat die te houden. Leidt zo'n te hoge lat niet tot gedeprimeerde christenen met een (te) laag zelfbeeld? Niet als we de wet op de goede manier leren begrijpen. Niet om erdoor zalig te worden – dan weet je nooit of het genoeg is. Wat is dan wel de functie van de wet? Daarover drie dingen:

1. Gods wet ontdekt wie je bent

Foto's kunnen bewerkt zijn (en foto's die we in het dagelijks leven voorbij zien komen zijn dat vaak ook), maar een spiegel is eerlijk: het toont je precies zoals je bent. Zo is Gods wet een spiegel waarin je eerlijk ziet hoe je leven is in het licht van Gods wil en Woord. Paulus zegt: zonder de wet zou je niet weten wat zonde was (Rom. 7:7). De wet ontdekt me aan wie ik ben voor Gods heilig aangezicht, en dat 'hoe langer hoe meer'. Het is blijkbaar een (levenslang) proces. Meest sta je nog schuldig voor de wet van de liefde: ik heb God van nature niet lief boven alles en mijn naaste minder dan mijzelf.

Is dat deprimerend? Als je hier stopt wel, maar de wet heeft met deze ontdekking een doel: je naar Christus drijven!

2. Gods wet drijft je naar Christus

Als je je zonden ontdekt, blijk je vergeving nodig te hebben. Daarom moet in de prediking altijd *zonde* en *genade* aan de orde komen.

Zondeprediking zonder genade maakt depressief; genadeprediking zonder zonde maakt oppervlakkig. Maar wie blijkt te falen voor Gods aangezicht in zichzelf, die heeft een Ander nodig om te redden en betalen. Dan ga je 'de gerechtigheid in Christus zoeken', zegt de HC. *Gerechtigheid*, dat betekent recht voor God staan. Dankzij gehoorzaamheid aan Gods wet. Als de wet ontdekt heeft dat je de gerechtigheid in jezelf niet hebt, is het heerlijk om te horen dat God gerechtigheid wil schenken door Zijn Zoon. 'Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem.' (2 Kor. 5:21)

Hij mijn zonde, gebrek, falen en ongerechtigheid – en ik Zijn gehoorzaamheid, volkomenheid en gerechtigheid. Dat is nog eens een 'vrolijke ruil' (Luther)! Nu is de vraag: waar zoekt u de gerechtigheid om recht voor God te kunnen staan? Nog in jezelf, of in Christus? Net zoals het leren kennen van je zonden een levenslang proces is, zo is het ook met Christus nodig hebben. Hoe langer hoe meer ik mijzelf leer kennen, hoe langer hoe meer ik Hem nodig heb en alles van Hem verwacht!

3. Gods wet wekt verlangen naar heiligheid

Ten slotte wordt Gods wet ons ook gepreekt opdat wij 'naar het beeld van God vernieuwd worden'. Het beeld van God dat ik door mijn zonde in de spiegel nauwelijks nog zie – het beeld van God dat Jezus Christus wél laat zien in Zijn volkomen gerechtigheid – dát beeld wil ik nu ook weer graag gaan weerspiegelen. En dat uit dankbaarheid! Wat een heerlijk verlangen om zo voor Hem te willen leven.

Dan ga je je aan de ene kant 'zonder ophouden bejiveren', d.w.z. je uiterste best doen om God te behagen. En aan de andere kant 'God om de genade van de Heilige Geest bidden' – want daarvan blijven we afhankelijk. Gelukkig maar, het hoeft dus niet in eigen kracht! Dat zou inderdaad deprimerend zijn, want in ons leven komen we zo vaak niet verder dan 'een klein begin' (antw. 114). Tegelijk gaan ze 'met een ernstig voornemen naar al Gods geboden beginnen te leven'. Die dubbelheid zit en blijft erin.

Het doet mij verlangen naar het moment dat mijn falen, zonde en gebrek voorbij zijn. De HC zegt dat we nu pas een klein begin hebben van het nieuwe leven, maar er komt een moment dat 'wij na dit leven de volkomenheid bereiken die ons in het vooruitzicht is gesteld'. Heerlijk vooruitzicht!

Gezang 409 (Weerklank) – berijming van zondag 44

1. Nimmer mag ik iets begeren
dat met Gods geboden strijdt.
Alle zonden moet ik weren,
streven naar gerechtigheid.
Ook Gods kind ken in het leven
lang nog de volmaaktheid niet,
hoezeer het ook na wil streven
wat de hele wet gebiedt.

3. Gods wet blijft mij steeds omgeven,
doet mij bidden tot de Geest:
laat toch groeien in mijn leven
al wat zuivert en geneest.
Heil'ge Geest, wil mij doorstromen,
maak mij meer Gods beeld gelijk,
tot mijn leven is volkomen
in het hemels Koninkrijk.

2. Toch wordt mij Gods wet verkon digt,
opdat ik steeds beter weet,
hoe van aard zo boos en zondig
ik die wet nog overtreed.

Zo zal ik steeds meer verlangen
naar vergeving van mijn schuld,
de verzeekring te ontvangen:
Christus heeft de wet vervuld.

Melodie: 'Ruis, o Godsstroom der
genade' (Herv. bundel gezang 87)

Tekst: dr. H. van 't Veld

Om over door te denken/praten

1. De wet heeft in het christenleven drie functies. Welke spreekt u het meeste aan en waarom?
2. Hoe komt het dat de leer van het verdienen van genade door een goed leven bij veel christenen zo diep zit?
3. Herkent u dat we in dit leven 'slechts een klein begin van deze gehoorzaamheid' hebben? Of is dit te pessimistisch gesteld?
4. Hoe ziet het 'ernstig voornemen niet naar enkele, maar naar alle geboden van God' te leven er in de praktijk concreet uit? Herkent u dit voornemen in uw eigen leven?

Vragen voor de kinderen

1. Hoeveel van de Tien Geboden ken jij uit je hoofd? Controleer het in Exodus 20:1-17.
2. Wat betekent het dat Gods wet een spiegel is?
3. Waarom kunnen we niet gered worden door de wet?